

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Yiddelen: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:
LÁSZLÓ JÓZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 276

TOLLHEGYEN.

— szeptember 5.

(Magyar nőket védett.) Kutsehera Miklós urat, monarchiánk bukaresti konzulját Bécsben ma már aligha tartják jeles diplomatanak. Sőt valószínű, hogy magát sem igen tartják már. Magyarul társalgó magyar nőket védett meg egy e miatt reájok támadó vad oláh ellen és e miatt az utcán is bántalmazták. Micsoda diplomata az, aki a magyar nyelvért, magyar alattvalókért megvérteti magát? Mikor a bécsi diplomáciának az a legfőbb remeklése, ha a világ azt hiszi, hogy a diplomácia is teljesen osztrák! Kutsehera ur nem hogy elégtételre számíthatna sérelmeért, de valószínűleg vége szakadt diplomáciai pályájának is. Más lenne, ha osztrák nőket védett volna.

(„Fiume Horvátországé.”) Mégis történnek oly dolgok is ezen a sárteken, amelyek kedveznek a magyaroknak. Csak nem rég röptettek ki a zágrábi községtanácsban, hogy „Fiume Horvátországé” és ime megjelennek a zágrábi szokolisták Zágrábban és a horvát Fiume népei úgy elpáholták őket, mint a pinty. A szokolisták — akik mintegy elfoglalására vonultak be Fiumébe — veretlen hajózártak el a hálátlan városból és a mikor visszautaznak, talán ki sem szállanak többé s csak a hajóról élvezik Fiume rekonszenvének kedves megnyilatkozásait. Lám, mégis csak változnak az idők, mégis csak új korszakot élünk. Mert valamikor egyetértőleg tartottak a magyarok

ellen, s ime, most egymáson verik el a part. A jó Horvátország kissé nagyon is forrón találta fel magának Fiumét. Fiume — úgy látszik szivesebben marad jóviszonyban a magyar anyaországgal, a melynek nincs oly mohó étvágya.

(A magyar udvartartás) Szoboszlóról — ahol a kenyér szép, puha, jó foszló — indult utnak a civillista leszállításának jel-szava. Mindenesetre érdekes kezdeményezése Szoboszlónak, ahol a házak szintén udvarral vannak ellátva és azok udvaroncái — az öregbéréstől kezdve az utolsó szolgagyerekig — mind magyarok. H. Szoboszló tehát szép bivatottsággal láthat a magyar udvartartás kérdésének tisztázásához. Érdekes — mondom — a kezdeményezés, de az én szemeimnek mégis gyanus kevésbé. A kezdeményező bíró urról tudjuk, hogy mily ekszponált Tiszaista volt és nem tudjuk, hogy mennyire rajong a mai nemzeti kormányért. Mintha csak azon kényes kérdések kövének egyikét óhajtott volna a kormány lábai elé vetni, amelyeknek dobálásában most annyira találakonyak eme nemzeti kormány ellen-ségei. Mert ma az a hazafiság, hogy a négy hónapos kormánytól harminc év büneinek jóvátételét követeljük ugyan, de mindenféleképpen akadályozzuk, hogy elvállalt kötelességét teljesítse. A civillista leszállítása népszerű kérdés, de annyi bizonyos, hogy Lengyel ur várhatott volna a szereppel, amíg a sor reá kerül.

Neveljünk iparosokat!

— szeptember 5.

Ilyenkor, iskolaév kezdetén különösen aktuális komolyan foglalkozni azzal a kérdéssel, hogy a szülő milyen pályára is küldje tulajdonképpen a gyermekeit? A pályaválasztás kérdése első-ekszisztenciális kérdés, amely fölött igazán nem volna szabad annyi felületességgel elsiklani, mint a szülők legnagyobb részénél épp ebben a dologban tapasztalni lehet. Az embernek egész jövője függ attól, hogy annak idején milyen pályára nyert kiképzést és nem egy elhibázott élet, sőt nem egy szerencsétlenség, vagy éppenséggel büncselekmény lelki magyarázatát abban, hogy a szülők vagy a körülmények kényszere folytán egészen más életpályára adta magát, mint amelyik felé ifjkorában képeségei és hajlamai vonzották.

Magyarországon az ifjúságot is, a szülőket is valami botor előítélet vezeti a pályaválasztásban. Mindenki lateiner ember akar faragni a fiából. Nem elég, hogy a hivatalnok és a diplomás emberek tulnyomó többsége gimnáziumba járattja a fiát, de ezt teszi számos gazdaember, kereskedő és iparos is. Gimnázium, érettségi, egyetem: ezek a mai magyar középosztály szemében az intelligencia fokmérői. Aki iparos vagy kereskedő, az a mi ferde fenhéjazó és ostoba társadalmi fölfogásunk szerint

Szeretém az alkonyt.

Szeretem az alkonyt
Mint holt mátká fátyla
Lassan borul alá
A nagy láthatárra.
Szomorú angyalok
Szövegetik, fonják,
A nap aranyhelyét
Gyász zínbe bevonják.

Szeretem az alkonyt,
Ha bus boros csendje,
Az én álmodozó
Lelkemet megeste
S ha homlokom éri
Kedves-könnyes szárnya:
Ugy érzem: egy fehér,
Bársonyos asszonykéz
Gyöngéd szimitása . . .

Kuthi Sándor.

TRAGÉDIA.

— Elbeszélés. —

- Hallottátok?
- Mit?
- Az öngyilkosságot!
- Miféle öngyilkosságot?
- Beszky Laci agyon lölte magát!

— Beszky Laci? Igazán? Mikor?
Tömőszary Barna aztán mindent elmondott amit hallott barátainak, akik kávéházi törzsasztaluknál feketekávéztak.

— A gyilkosság 12 és 1 óra között történt. Tizenkét óra tájban jött haza a temetőből az Anuska sirjától, akkor bezárkóztott s szájába fogva pisztolyát agyon lölte magát. Egész feje szétroncsolódott. Néhány perc múlva meghalt.

— Szegény fiul — mondták mindnyájan, mert hiszen mindannyian szerették Beszky Lacit. Jószivü, kedves, szeretetreméltó fiu volt.

— Most már boldog — szólt az egyik.
A fiuk nagyot sóhajtottak s halkan mondták:

— Most már igen.
S mindegyik elgondolkozott. Eszébe jutott mindegyiknek a Beszky Laci szomorú, tragikus élettörténete. Most végre befejeződött. Meghalt! . . .

A jóbarátoknak könyv esillogott a szemében. Mindegyik mondott valamit a meghaltól:

- Hiszen olyan jó fiu volt!
- Olyan sokat szenvedett!
- Sohasem volt boldog!

Különös, szinte tragikus élettörténete volt Beszky Lacinak. Nem hosszú élettörténet. Nem olyan köznap, banális élettörténet, mint a többi. Nem . . .

Nem kergetett hiu, balga ábrándképe-

ket, nem csalódott szerelmében, nem érték anyagi romlások, nem olt, nem gyilkolt. Nem!

Az ő élettörténete, azaz tragikuma abból állott, hogy szeretle, hogy örült szerelmes volt a tulajdon testvérebe.

Az ember, ki először hallja, talán nevet rajta!

— Szerelmes a testvérebe? — fogja mondani — Unikum! Csodálatos!

Hiszen az is volt. Ki hallotta volna azt valaha, hogy fiutesivér szerelmes legyen a nő estvérebe? A testvéri szívetket a szeretet köti össze, annak kell összekötnie, de nem a szerelemnek!

Együtt nevedtek. Már gyermekkorukban különváltak a többi gyermekektől s csak magukban szerettek lenni. Együtt tanultak, együtt játszottak. Laci és Anuska.

Ha a nevelő Lacit meg akarta verni, Anuska addig kérte a nevelőt, míg az el nem állott a büntetéstől.

Évek teltek. Laci gymnazista lett, Anuska az apácákhoz járt. Iskola után már ott várta Laci Anuskát a sarkon s együtt mentek haza. Lacinak sohasem volt jóbarátja, Anuskának bsrátnöje. Egymásba találtak azt fel. Kovették egymással minden gondolatjukat, egymástól kértek tanácsot s egymást mindig megértették.

Az évek még jobban teltek. Laci leérettségizett s az egyetemre kellett menni. El kellett válni Annuskától. Óh, hogy fájt

nem tartozik a valódi értelmiség közé. Az iparost a kereskedőt a gentry emlíni táplált majon-társadalmunk titokban lenézi, maga közé, ha csak teheti, nem fogadja be, ha pedig itt-ott kénytelen befogadni, ahol csak lehet áskálódik ellene. Miért van ez, honnan ered ez a gyálázatos gondolkodás, annak — úgy hisszük — könnyű megtalálni a nyitját. A kereskedő az iparos tuduulik: az dolgozik. Dolgozik nemcsak az eszével, amelyet pedig be sok diszlateiner vajmi keveset fáraszt, hanem dolgozik a két munkás kezével is. Az iparos tenyere kerges. A kerges tenyértől pedig az ősi magyar virtus irtózik, akárcsak a munkától. Ezért nem szereti a mi nagyzó társadalmunk az iparost és ezért nem adja a gondos szülő a fiát iparosnak vagy kereskedőnek.

Valóban nevetséges, hogy az apai szigor azzal fenyegeti meg a nebulót, aki nem akar tanulni:

— Te kölyök, ha nem tanulsz, inasnak adlak.

Iparosinasnak adni a gyereket, más művelt nemzeteknél egészen természetes valami; Magyarországon azonban ijesztgetés meg fenyegetés. Mert Magyarországon — bizonyos bornirt körök fölfogása szerint — ipari pályára lépni nem uri dolog.

Ur, ur! Ettől a bolond nagyzási mániától kergül még mindig a magyar társadalom. Pedig ennek az esztelen urhatnáságnak már nem egy ember nyelte le a keserű piluláját és viszont nem egy ugynevezett ur irigykedve tekinthet sok becsületes, derék, ügyes iparosunkra, akit munkája, szorgalma és szakértelme igazán senki kegyelmére rá nem szoruló urrá, a maga urává tett.

Magyarországon a gentry-szagtól megittasalt szülők bölcsessége rendszerint a tanulni nem akaró, vagy tanulni képtelen rossz, ostoba diákot küldi az iparos pályára. Holott soha ebben

az országban annyi intelligens, ügyes szakképzett iparosra nem volt szükség, mint amennyire mostanában. Akárhogy alakulnak is a viszonyok, ebben a hazában, nagy iparfejlesztési akció küszöbén állunk. Lehet, hogy idestova a gazdasági önállóságra is rátérünk; de ha ez nem következne be is hamarosan, a hazai ipar hatalmas föllendülés elé néz. Oly föllendülés elé, amelyben kellő szorgalommal és rátermettséggel igen sok magyar iparos gondtalan ekzsisztenciát biztosíthat, vagy éppen vagyont is szerezhethet magának és övéinek.

A szerencsét akkor kell üstökön tagadni, amikor szembe jön velünk. Ki tudja, hány száz és ezer szülő rontja el örök időkre a fia szerencsését, ha most, amikor a nagy arányokba átesapó magyar iparnak annyi fiatal erőre lesz szüksége, nem a biztos sikerrel kecsegtető iparos pályára adja a gyermekét, hanem ahelyett dölyfös előítéletből odadobja arra a latin pályára, amely már ugyis ezrével termeli a magyar társadalomnak a proletárokat.

Politikai hírek.

Gazdasági kiegyezés. Bécsből telefonálják: Az osztrák és magyar kormányok között a gazdasági kiegyezés körül komolyan megindultak a tárgyalások. Az osztrák miniszterelnök a kiegyezés kérdésében ma tanácskozást tartott a szakminiszterekkel. Szeptember 8 án Beck miniszterelnök Budapestre utazik, hogy Wekerlével a kiegyezési tárgyalásokat megkezdje.

A politikai helyzet.

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, szeptember 5.

Napokkal előre hirdették bizonyos oldalról, hogy ha megjelenik Mocsáry Lajos röpirata a függetlenségi párttól, akkor az feltétlenül robbantani fog, vagy legalább is

Hiszen tavasz volt! Tavasz mindenütt, miért ne lehetett volna az ő szívükben is tavasz.

Szerelmesek voltak egymásba. Testvér a testvérebe. Nem testvéri szeretettel, igazi, benső szerelemmel. Együtt bolyongtak az erdőn, mezőn, meséltek, beszéltek egymással kedves dolgokat, szedtek virágokat. . . .

Mint a szerelmesek!

De mit ér, ha két szerető, szerelmes szív nem lehet egymással!

Laci is erre gondolt: Ő soha testvérét el nem veheti. Kezdett búskomor lenni. Átkozta származását, a sors kegyetlen játékát.

— Miért testvérem nekem Annuska? — tépelődik magában.

— Ugy nem állna semmi boldogságunknak utjába.

Annuska sirt, búszult egész nap. Minden kéréjét visszautasította. Siratta szomorú, szerencsétlen helyzetét, búszult a sors kegyetlen játéká miatt. Beszky Laci nem vehette el testvérét, Beszky Annuskát.

. . . Sokan tudták a városban is Laci és Annuska viszonyát. Siettek vigasztalni őket. Semmit sem ért. Annuska minden nap jobban szomorkodott, jobban halványodott. A sors kegyetlen játéka megtörté, a bánat sirba vitte!

. . . Meghalt! Három nap múlva Laci is elávozott ebből a nyomorúságos világból s egy szebb, egy jobb hazába költözött!

Dr. Nagy Jenő.

beleveti a függetlenségi pártba a félreértések és az egyenetlenség magvát.

A szenzációsnak ígért röpirat tegnap csakugyan megjelent és bizonyos tényként konstatalható, hogy az nagy politikus és publicista kiméletlen bírálatban részesíti a függetlenségi pártot. A röpiratról sokat beszéltek a függetlenségi képviselők tegnap a pártkörben és ma a Kossuth Lajos-utcai korzón. Az eddigi nyilatkozatokból már is megállapítható, hogy ez az újabb támadás sem tett kárt a függetlenségi párt egységében.

Azok, akik a röpiratról nyilatkoznak, azt mondják, hogy bár sok benne a megszivlelendő tény, ámde a mostani átmeneti idő alatt a függetlenségi pártnak, még ha látszólag ellentétbe is kerülne az elvi felfogással, hűségese nek kell maradnia a koalícióhoz. Ezzel tartozik a párt önmagának és tartozik a nemzetnek, mely a nagy nemzeti küzdelem után szeretné, ha ez átmenet megalkotná a végleges kibontakozást.

(A kiegyezés.)

Politikusok ma sokat beszéltek a minisztertanácsról is, amelynek nagyfontosságú kérdés van a napirendjén: az Ausztriával való gazdasági kiegyezés. A kormányhoz közel álló körökben azt beszélnek, hogy a magyar miniszterelnök még e héten a legjobb auspiciumok között Bécsbe utazik, hogy megkezdje a tárgyalásokat az osztrák miniszterelnökkel. Magyar kormányrésztől nagy eredményeket várnak és most vannak róla győződve, hogy a most megalkotandó kiegyezés az összes előzőket jóval felül fogja mulni és teljesen ki fogja elégíteni a közvéleményt és a gazdasági világot.

A hadgyakorlatok vége.

(Saját tudósítónktól.)

Teschen, szept. 5.

Ma délelőtt a király elnöklésével a hadgyakorlati tábori sátorban megbeszélésre gyűltek össze a hadtestparancsnokok és döntő bírák, a beosztott tábornokok, dandárvezérek és beosztott vezérkari tisztek. Résztvett a megbeszélésen Ferencz Ferdinánd, Frigyes, Lipót Szalvátor és Ferencz Szalvátor főhercegek. Kraus Elislago ezredes, a hadművelési iroda főnöke kimerítő képet nyújtotta a hadgyakorlatok lefolyásának. Az ezredes előadásához Beck gróf tábornagy, a vezérkar főnöke tanulságos megjegyzéseket fűzött.

Ezután a legfőbb hadur emelt szó, aki kifejtette, hogy mindenben egyetért a vezérkari főnök felfogásával. Egyben megelégedésének és elismerésének adott kifejezést a felett, amit a valamennyi fegyve nemhez tartozó csapatok, továbbá a vezérek nyújtottak, dicsérrel illetvén ezuttal a hadgyakorlatok tanulságos és hadszerű végrehajtásáról és háláját s elismerését tolmácsolva ezért a hadgyakorlatok vezetőségének.

A megbeszélés d. e. 11 órakor véget ért, mire a király a sátoron kívül az összes tábornokokot és számos törzstisztet kegyes megszólítással tüntetett ki. Végül a hadgyakorlatok fővezetőségének tagjai bucsutisztelegesen jelentek meg a királynál, ki ezuttal is ismételte elismerését.

Ezzel teljesen végetértek a sziléziai hadgyakorlatok. A gyengékedők állománya a nagy hőség és nagy menetelések dacára is csak 450 emberre rugott, ami a 265,000 főnyi harci állomány mellett elég csekély szám.

zaindkettőnek a szive! Elválni attól, elhagyni azt, ki szívükhöz volt nőve, kívül osztoztunk jóban s balsorsban, ki megértett s vi gasztalni tudott, ha baj ért s együtt örülni az öröm közep tt. Oh, hogy fájt, hogy összefacsarodott a két gyermek szive! Hiszen oly soká fogják egymást viszontlátni!

De eljött az is. Laci hazajött. Sok tudományyal gazdagodva, sok ismerettel, tapasztalattal gyarapodva.

Annuskával kimentek másnap az erdőre sétálni. Szívükben, az életben egyaránt tavasz volt. Zöld volt az erdő, kék az ég, madárdal, verőfényes idő. . . .

Annuska egyszerre csak azt érezte, hogy Laci erősebben megszorítja a kezét s a szemébe, abba a gyönyörű kék szembe néz. — Oh Annuska. . . .

Leültek mindketten egy kis padra.

— Annuska, édes Annuskám. . . ób, igen. . . mag kel vallanom. . . hogy az a szeretet. . . .

Az ifju mereven tekintett maga elé. Közdött magában, elmondja é? Elmondja e azt, hogy az a szeretet, mely eddig szívüket összefűzte, megszakadt, hogy szívüket egy nagyobb, egy eszményibb érzelem, a szerelem töltse el. Elmondja-e az, hogy szerelmes, örült szerelmes a testvérebe, a tulajdon édes testvérebe?

Nem tudott ennyit elmondani. Szíve elfogódott, torkára nem jött hang. Magához élelte a leányt csak ennyit mondott:

— Szeretlek! . . . szerelemmel!

S a két ajk egy hosszú csókbaa foradt

Fél 1 órakor meg volt a szokásos udvari ebéd, melyen több mint 300 tiszt vett részt.

Délután fél 2-kor a király elutazott Teschenből. Az udvari vonatot Ráth Péter udvari tanácsos vezette Orlbergig.

A malommunkások sztrájkja.

Békéltetési tárgyalások.

Nincs megegyezés.

(Saját tudósítónktól.)

— szeptember 5.

Az István gőzmalom munkásainak sztrájkjában ma sem állott be döntő fordulat. A helyzet ugyanaz, mint tegnap. Sőt a békés kibontakozásra a kilátások ma sokkal kedvezőlenebbek. Jelentős eseménye a mai napnak, hogy a malom igazgatósága végleg megjelölté azokat a határokat, a meddig az engedékenységi terén mehet és meghatározta azokat a pontokat, melyeket a munkások követeléseivel ezidőszereint teljesíthet. Most már csak a munkások határozatától függ, véget ér-e az oly váratlanul kitört bérharc, vagy pedig folytatódik ez az áldatlan állapot, mely a vidék kiszáradtán kívül éppen és főként a munkásokra lesz hátrányos.

Remélhető, hogy a munkások belátják ezt és idejekorán elfogadják az igazgatóság minden tekintetben méltányos és feltétlenül jóakaratu propositióit.

A helyzet különben úgy áll, hogy miután a mai békéltető tárgyaláson a sztrájk-bizottság, illetve a bizalmi férfiak személyes felelőségükre nem fogadták el a felajánlott pontokat — holnap a munkások összesége fog ezekben a kérdésekben dönteni. A döntés természetéből kifolyólag válik aztán el, hogy létrejön a békés megegyezés avagy nem.

A mai tárgyalások részleteiről a következőkben számol be tudósításunk:

A tegnapi határozat értelmében a bizalmi férfiak közölték a sztrájkolókkal a megállapodásokat és így a munkásság határozatának meghallgatása végett ma délután három órakor a békéltető bizottság az Ipartestület tanácstermében ismét ülést tartott. A hatóság részéről ez alkalommal szintén Boldizsár Kálmán főkapitány helyettes és Vetőssy Béla az iparügy osztályvezetője jelentek meg. A gőzmalom May Andor ügyvezető igazgató és Zádor Lajos alelnök képviselte, míg a munkások részéről a sztrájk bizottság vagyis a hat bizalmi férfi jelent meg.

A tárgyalás megkezdése előtt a bizalmi férfiak előterjesztették, hogy munkástársaik is megnyugvással és nagy örömmel vették tudomásul, hogy az igazgatóság a teljes vasárnapi munkaszünetre, a szabad szervezkedésre, a munkaszünetre stb. vonatkozó követeléseket teljesítette. Azonban a 20 százalékos béremelést célzó követeléseiktől semmi körülmények között el nem állhatnak.

Ezekre a kijelentésekre May Andor igazgató reflektált. Biztosítja a munkásokat arról, hogy a malom mostani berendezése, felszerelése folytán, — a termés miatti óriási forgalom következtében béremelés nélkül is nagy mérvben fog emelkedni a munkások keresete. Eddigi szerény keresetük csak a malomrekonstrukciója foly-

tán bekövetkezett dolog hiánynak tudható be. De méltányolni kell, hogy az igazgatóság dacára annak, hogy munkásainak felét is nélkülözhetette volna az átalakítási munkálatok alatt, még sem bocsájtott el azokat és állandóan javadalmazta.

Az igazgató szavait hosszú és szenvedelmes vita követte, a mely hova-tovább annyira elmérgesedett, hogy az elnöklő Boldizsár Kálmán főkapitány helyettes az ülést fél órára kénytelen volt felfüggeszteni.

A szünet alatt az igazgatóság újra megformulázta, hogy a munkások, mely követeléseinek hajlandó eleget tenni. Ez a formula mely felőli az eddigi tárgyalások összes eredményét azért volt szükséges, hogy aztán a munkások erre határozott választ adjanak, hogy elfogadják-e és magukra nézve kötelezőnek vallják-e, az igazgatóság ajánlatát. A formula a következő:

A szept. 5-iki békéltető tárgyaláson folytatódó előerjesztés tételtől eziránt, hogy az igazgatóság a béremelésbe bele menni nem hajlandó.

Ez el szemben a munkások kijelentik, miszerint tudomásul veszik May Andor igazgatónak tegnap tett azon kijelentését, hogy a munkabér rendezés felfüggesztetik azon időpontig amikorra a vasárnapi munka szünet véglegesen rendezve lesz. Teljes vasárnapi munkaszünet behozatala e célra a bérfelállítás legalább is megüti azt a mértéket, amit a munkások a vasárnapi munkáért tegnapi napon megadott 50 százalékos bérpótlék által nyertek.

A munkabér emelésén kívüli többi pontokra nézve azon megállapodások tekintetnek véglegeseknek, a melyek a tegnapi tartott békéltető tárgyaláson a felvetett hivatalos jegyzőkönyvben felsoroltattak és befoglaltaknak.

Végül ismételen hangoztatott kívánságra az igazgatóság a summás munkásokat illetőleg kijelentette, hogy nincs abban a helyzeben, hogy azokat is napi-bér alapján díjazhassa. A munkabér bekövetkezendő rendezésekor a summás buza és liszt rekordokra nézve a munkásokkal való azonos megállapodás alapján esetleg átérhetnek a napi-bér rendszerre. Különben a vasárnapi pótlék emelés ki-terjesztetik egyidejűleg a vasárnapon 24 órai szolgálatba levőkön kívül az éjjeli órára is.

Ezt a formulát aztán a bizalmi férfiak elé terjesztették, akik hosszas tanácskozás után kimondták, hogy ők bár a munkásságtól minden irányba kiterjedő megbízatást kaptak, személyes felelőségükre még sem fogadják el a sztrájkolók megkérdése nélkül a formulában foglaltakat.

Igy tehát a sztrájkbizottság a munkások összesége elé fogja terjeszteni az igazgatóság fenti határozatát és ha azok elfogadják a minden tekintetben igen méltányos ajánlatot, úgy már valószínűleg holnap reggel a sztrájkot megszüntetik és a munkát a nap folyamán megkezdik.

Ez azonban igen kétséges. Pedig ha a munkások tovább is csökönyszködnek, igen hosszúra tejedhet, áldatlan és végeredményben csak rájuk kedvezőtlen kimenetelű bérharcnak vetik meg az alapját. Mert a malom-igazgatóság részéről elhangzott a megegyezés lehetőségére az utolsó szó.

Egyház és iskola.

Évnyitási és reáliskolában. A helybeli állami főreáliskolában a rendes beírások befejeződtek, ma délelőtt meg volt az iskolai év ünnepélyes megnyitása s holnap már a rendes tanítás is megindul. A rendes órák 8-tól egyig vannak, miután ezt a beosztást a szünetek előtti két évvel kifejezett

kívánságára a miniszterium is megengedte s azóta bevált. Akkor irásbeli szavazás útján 200 szülő kérte az egyfolytában való tanítást s csak heten voltak ellene. A jövő érettségi vizsgálatok a reáliskolában e hó 7-én pénteken lesznek.

Felhívás a szülőkhez. A felső kereskedelmi iskola első osztályát a főtartó Kereskedő-Társulat a jelentkezett tanulók nagy számára tekintettel párhuzamosította, s midőn örömmel hozzuk ezt a szülők tudomására, egyuttal jelezzük, hogy csak néhány szabad hely felett rendelkezik az igazgatóság. Nehogy pedig éppen a helybeliek közül maradjanak ki egyesek, figyelmeztetjük az érdekelt szülőket, hogy beiratkozás végett e hét végéig még jelentkezhetnek.

KÖZIGAZGATÁS.

Adótárgyalások.

(Tizennyolcadik nap.)

— Saját tudósítónktól. —

— szeptember 5.

Gyárosok, vállalkozók, kocsigyártók, mészárosok, centesek, gubások, italmérok, kosztadók voltak a mai adótárgyalásra beidézve, mintegy 50-en. Mint rendesen, ma is nagyrészen megjelentek a beidézettek a bizottság előtt. Felelbezés sem a felek, sem az ellenőrző hatóság részéről nem történt, ellenben egy szegény kosztadót ma is felmentett a bizottság az adózás alól.

Az adókievétel mai eredménye a következő:

Horváth Tamás eszéplési vállalkozó 48 korona, Veisz Mór kosztadó 12 korona, Dudinszki János kosztadó felmentve, Nagy Károly kosztadó 15 korona, Adler Ignác kórházi élelmező 400 korona, Nagy Károly esztergályos 15 korona, Nagy János szobafestő 25 korona, Flam János szobafestő 21 korona, Salánki Ferenc gubós 24 korona, Steiner Abrahám féregirtó 15 korona, Salánki Mihály gubás 24 korona, Szilágyi Gyula gubás 24 korona, Jóna János szárazmalom tulajdonos 10 korona, Aufrecht Alajos és Vilmos gőzmalom tulajdonos 800 korona, Herskovits Sámuel harisnyakötő 21 60 kor. Sefosik Lajos kocsigyártó 25 kor. 20 fillér, Riesz Henrik kocsigyáros 500 korona, Klein József és Weisz Jenő beton cserépgyáros 100 korona, Siera József és testv. kefégyárosok 650 korona, László debr. szappangyárosok társasága 1200 korona, Muraközi László gyógyszerész 300 korona, Nagy Sándor hentes 20 korona, Járay Gyula hentes 25 korona, Tőkés Géza hentes 25 korona, Jándi Bálint hentes 36 kor. Balla István hentes 60 kor. Schnek Ignác kóser virsli előkészítő 78 kor. 80 fillér, Holmanna Hani hentes 90 korona, Szegedi Lajos mészáros 40 korona, Flesch Salamon mészáros 45 korona, Nagy Sándor mészáros 50 korona, Moskovitz József mészáros 90 korona, Goldstein Móricz mészáros 136 kor. 80 fillér, Lindenfeld Ignác mészáros 220 korona, Rajzei Vilmos italmérok felmentve, Kovács István italmérok 47 kor. 26 fillér, Szabó Bálint italmérok 54 kor. 61 fillér, Kiss Lajos italmérok 58 korona, Török Zoltán italmérok 64 korona, Grosz Jenő bormérok 100 korona, Farkas Mihály bormérok 146 kor. 83 fillér, Tanenbaum Emánuel italmérok 200 korona, Nagy Pál bormérok 157 korona, Boros Pálné bormérok 155 korona, Spira Ferenc bormérok 496 korona.

Hírek a vármegyeházáról. Szeptember hó 26-án lesz a vármegyei közgyűlés, amelyen legalább is 35-40 ügy kerül napirendre és amelyen többek között tárgyalni fogják Lengyel Imre megyebizottsági tagnak a katonatisztek kardviselésére és a királyi udvartartás költségeinek leszállítására vonat-

kozó indítványait. A közgyűlés tárgysorozatának előkészítése, illetve az 1907. évi költségvetésnek közszemlére való kitétele tárgyában 8 án az állandó választmány ülést tart. 22 én a számonkérőszék tartja a szokásos félévi ülését.

Sóvágó bandája.

Ujabb letartóztatások.

Jelentkeznek a tanuk.

— Saját tudósítónktól. —

— szeptember 5.

Büntény felderítése még nem igen adott olyan nehéz munkát a nyomozást és vizsgálatot végző hatóságoknak, mint a Méliusz-téri eset. Immár egy esztendeje lesz a jövő hónapban annak, amikor történt ez a rettenetes rablógyilkosság, amely hetekig, hónapokig tartotta izgalomban az egész környéket és az azóta tartó folytonos nyomozásnak, vizsgálatnak még csak most mutatkozik valami eredménye. Végre, valahára elfogták a rablókat. Mert kétségtelen, hogy a szörnyű bűntényt ez a banda követte el, amely a napokban hurokra került.

Ha semmi egyéb bizonyíték nem volna a gonosztevők ellen, mint ismert multjuk, mely a büncselekmények szakadatlan láncolata, meg az, hogy állandó összeköttetésben állottak Sóvágó Jánossal, a minden zsiványok, zsiványával, ezzel a veszedelmes emberrel, aki évtizedek óta tartja rettegésben a vármegyét — már ez is elegendő az igazságszolgáltatásnak annak megállapítására, hogy ők a Méliusz-téri rablógyilkosság részesei. Nem is említve a számtalan gyanus jelet és a sajtóságon egybevágó, a valószínűség kétségtelen látszatával bíró körülményeket.

A letartóztatottak mindegyike tanuként szerepelt Sóvágó bűnügyének tárgyalásán, valamennyit Sóvágó citaláta be és természetesen ő mellette tanuskodtak jó cimborákhoz illően. Akkor is gyanus volt már viselkedésük, vallomásuk zavaros, ellentmondó volt, csak hogy a vizsgálat keresztül siklott rajtuk. Hanem most aztán mindezek a gyanus tünetek felmerülnek és súlyos terhelő adatként szerepelnek. A vizsgálat és a nyomozás azonban a legnagyobb eréllyel folyik és napról-napra gyűlnek ezenkívül is az újabb és újabb bizonyítékok a banda tagjai ellen.

Amíg ezek a veszedelmes emberek szabaddal voltak, bár tartózkodási helyeiken nagyon sokan tudnak egyes gaztetteikről, így arról is, hogy a büdszentmihályi és hozsupályi-i rablásokat ők követték el — nem merték őket feljelenteni, mert féltek tőlük. Most azonban, hogy kézrekerültek a nyomozó csendőrnél, egyre, másra jelentkeznek a tanuk.

Nyiri Sándor elfogatásával, — mint tegnap megirtuk, jelentős mozzanat állott be az ügyben.

Kitűnt ugyanis, hogy a bandának még több tagja van, akiket eddig nem sikerült kinyomozni. Nyiri Sándort kihallgatása Hoffmann József vizsgálóbíró után előzetes letartóztatásba helyezte, a mi ellen a jeles alak felebbezést jelentett be. Szinte bizonyos azonban, hogy a vádtanács helyben hagyja a vizsgálóbíró végzését és valamint társai a sem kerülnek hamarosan szabad levegőre.

NAPI HIREK.

Napról-napra.

— szept. 5.

A tanító fizetését
Itt elrendezik legalább...
Mi emeljük a díjjokat,
Ők a tanügy színvonalát.

*

Drága lesz ez évnek őszén
Megirtlen a magyar kőszén.
Ma azért kánikulázzunk,
Hogy később szén nélkül...fázzunk.

*

Drága a hus, . . .nem sokára
Arannyal ér fel az ára
E kincset árulni készek
Lesznek majd az ékszerészek.

A nőnk nem kap brilliántot,
Inkább marhahúst pár fontot
Drágul minden egyelőre,
Mig lesz a fogyasztó póra.

— A gazdasági egyesület ülése.

A városi gazdasági egyesület e hó 9 én a városháza nagy tanácstermében ülést tart, amelyen folyó ügyek kerülnek tárgyalásra.

— Beszűntetett állások. A város rendőrségénél több állást fognak beszűntetni és pedig: 1 rendőrkapitányi, 1 rendőrbiztosi, 1 lovasrendőrbiztosi, 2 vásárfelügyelő és 2 polgárbiztosi állást.

— A közigazgatási bizottság ülése.

Debrecen város közigazgatási bizottsága tegnap délután Wespriemi Zoltán főispán elnöklésével ülést tartott, melyen az egyes szakreferensek a város mult havi közigazgatási állapotával számoltak be.

— Rendkívüli dohánytermés.

Az áldatlan politikai viszonyok megszüntével, a magyarok jószágos Istene is kegyteljesebben néz alá ez országra. Betakarították már a szemes gabonát a szérűről jó nagy részt, érik a szőlő-gerezd s török a dohányt. A dohánytermés oly rendkívüli szépnek és jónak ígérkezik, melyre még a legrégebb emberek is alig emlékeznek vissza. Sajnos, hogy a rendkívüli jó dohánytermésből a hasznót Szeged gazdaközönsége csak igen kis részben élvezheti. A szegedi kistermelőket elriasztotta a kincstár a termeléstől, mivel oly alacsony áron váltotta be a dohányt, hogy nem érdemes termeszteni s egyenkint lemondottak a termelők jogaikról. Pedig a szegedi talaj nem utolsó volna a dohánytermelésre. Akik még most is termelik, remélik, hogy ez évben a kincstár megembereli magát s a kistermelőknek is türelhető áron váltja be a dohánytermést, ami még csak s téli bemázalásnál fog megtörténhetni.

— A művészeti akadémia tolvaja.

A minap megszökött az országos művészeti akadémiából Szokolai István 28 éves asztalos, aki ott kilenc hónap óta mint szolgálatos alkalmazásban. Szokolai a nyári szünidő alatt, míg az igazgató távol volt, az igazgató valamint az intézet kárára több lopást követett el. A drága smirna- és perzsa szőnyegeket egymásután felszedte és elzállogosította. A szőnyegek értéke meghaladja az 5000 koronát. Azonkívül az intézetben lakó Fehér Ede kir. pénzügyi fogalmazó lakásából is több ruhadarabot ellopott. Az így nevezett pénzt a löversenyen eljátszotta. Kezdetben kis pénzzel játszott, de nem volt szerencséje és mind nagyobb összegeket rakott a totalizátorra, míg végre minden fillérét elveszítette. Ekkor egyszerűen eltűnt az intézetből és a fővárosban bujkált. A rendőrség tegnap elfogta a bujdosó Szokolait, akit a Kerepesi ut 4. számú lakására akart menni. A

tolvaj lakását állandóan detektívek figyelték. Tegnap, amikor Szokolai a házba belépett, egyszerre előállottak a detektívek és elfogták a tolvajt. Bevitték a főkapitányságra, ahol kihallgatták, Szokolai beismerte a bűnét és 29 zálogcédulát adott át. Így a lopott tárgyak nagyobb részt megkerültek. Szokolait, aki sikkasztás miatt már büntetve volt, átadták a büntető bíróságnak.

— A cigányprimás hegedűje. Két évvel ezelőtt F. Pali ismert nevű fővárosi cigányprimás K. Imre hivatainak családjánál töltötte a karácsonyestét. A vendéglátó házigazda lekötözött szivessege jókedvre hangolta a cigányprimást s elővéve hegedűjét, egymásután eljátszotta a szabványosabb magyar nótákat, amelyek megát F. Palit is elragadták. Ekkor történt, hogy a primás egyszerre csak oda fordult a házigazdához:

— Tudod mit Imre, ezt a hegedűt a mai nap emlékére neked ajándékozom!

K. Imre elfogadta az ajándékot F. Paltól, aki teljes öt negyed évig nem is követelte soha vissza hegedűjét. Ez év januárban azonban visszakérte azt, de akkor már a hegedű nem volt meg, mert K. Imre, nem lévén zeneérett ember, az értékes hegedűt eladta. F. Pali erre feljelentette sikkasztás miatt s a büntető járásbíró el is ítélte K. Imrét ezért 20 kor. pénzbüntetésre, dacára annak, hogy azt vitatta, hogy neki joga volt a hegedűvel szabadon rendelkezni, mert azt ajándékba kapta. A vádlott felebbezvényt, ügyét ma tárgyalta másodfokban a törvényszék felebbeviteli tanácsa s dr. Mózes László védelme után megsemmisítette az első bíróság ítéletét, K. Imrét felmentette a sikkasztás vétsége alól, mivel valószínűsítve látta az ajándékozás tényét.

— Osztályorszájáték. A mai húzáson a következő nagyobb nyereményeket sorolták ki:

40 000 koronát nyert: 35563.
10 000 koronát nyert: 106722.
3000 koronát nyertek: 20428 91298.
2000 koronát nyertek: 7070 59857
66882 79336 115334.
1000 koronát nyertek: 8393 31883
71363 97997 119231.

500 koronát nyertek: 1419 1918 2001
2106 8601 9642 11676 12074 16741 19097
20374 22238 23862 25030 26331 27348 27657
30937 31134 32315 34 58 41142 41259 42830
42998 43498 46216 47144 47888 47747 49408
52915 54070 54857 61164 61480 62302 63799
6322865254 65772 75083 78281 83811 84757
86028 86181 87338 87741 88009 89641 92734
93864 84165 94451 95449 97907 97994 99501
1005009 103637 105453 114453 114593
114596 116576 116900 117224 117543 118548
120230 121158 121179 123687 124828.

A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

— Párok cseréje. Tályáról írják ezt a nem mindennapi történetet: Egy itteni kovácsmester két viruló szép leánya két testvérfiával járt jegyben, akik Losonera valók és akik sokat jártak el együtt a jövendő após házába. Három hónap óta tartott már a boldog állapot, amely idő arra a tapasztalatra juttatta a fiatalokat, hogy ők nem egymásnak valók; már mint hitvesiársaknak nem, de sógoroknak, sógornőknék igen. Magyarán mondva: kisi a párját elcserélte és a házasság szeptember elsején így ment végbe Talya község nem kis csodálkozására.

— Óriás kigyót őrző főszolgabíró. A szigetvári főszolgabírótól a következő távirat érkezett a kaposvári rendőrséghez:

„Prehalek Á lám Kanizsa utca 28 szám alatti kórhinta tulajdonost értesíteni kérem, hogy elveszett óriás kigyója megtaláltott, élve nála n átvethető. Főszolgabíró.”

Vajjon melyik aktacsozóban őrizte meg a szigetvári főszolgabíró az óriási kigyót? Be kár, hogy e távirat annyira szükzavú és Hegyessy János közlelleti részleteket nem telegrafált a megtalált óriási kigyóról.

Scharf Móricz — megházasodik.

Budapesti tudósítónk telefonálja: A tiszaszlári pör főszereplőjéről Scharf Móriczról érdekes akta érkezett Hollandiából a budapesti hollandi nagykövetséghez. Az akta szerint Scharf Móricz házasodni készül, egy milliomos hollandi keresztény leánnyal jár jegyben. A hollandi hatóság betérjesztve Scharf Móricz születési bizonyítványt az iránt érdeklődik, hogy Scharf eleget tette-e már katonai kötelezettségének és kilépete-e a magyar állam kötelékéből. A születési bizonyítványon érdekes feljegyzések vannak. Friedmann Jakab és Schveiermann Hermann, a vérvád szereplői, mint hitközségi előljárók igazolják hivatalosan anyakönyvi feljegyzések hiányában a Scharf Móriczról szóló adatokat. A hollandi nagykövet legközelebb válaszol a kérdézősködéésre.

— **Succi megint éhezik.** A híres koplaló, akiről egy ideig nem volt szó: ismét szerepel. Ganfben üzi a mesterségét, vagyis koplal, mint egy teve a sivatagban s hogy produktója iránt nagyobb legyen az érdeklődés, természetesen ketrecbe zárátja magát. Hogy miből élt Succi addig, amíg nem haltottunk róla: nem tudni. Mert egyéb mesterségét nem ismerjük, valószínűleg koplalnia kellett. Nem sportból: nem, mert ennivalóra skart szert tenni, hanem mert nem volt mit ennie. Vagyis, a valószínűségek filozófiája szerint Succi most a nyilvánosság előtt végzi, amit eddig a nyilvánosság kizárásával végzett. A nyilvánosság azonban nem bolond, hogy fizessen azért, amit Succi ingyen is elvégez, vagy jobban mondva, amit a mester ingyen is kénytelen elvégezni. Tehát Succi bácsinak nem lesz publikuma Ganfben, mint ahogy nálunk se volt, egyszere se és a végén mégis csak éhenhal az éhezés atyamestere. Jaj, ez lesz a nagy temetési nap, ha meghal az is, aki a mai viszonyok közt a legelőrevalóbb mesterséget folytatja.

— **Tűz egy színházban.** Nagykanizsáról jelentik, hogy az ottani nyári színpadon tegnapelőtt este csaknem végzetessé vált szerencsétlenség történt. A zsufozásig megtelt színpadon a „Gül Babát” adták, amikor előadás közben egyszerre egy színpadon a színpadról lekiáltott az anyjához a nézőtérre:

— Meneküljön, mert tűz van a színpadon!

A nézőtérrel is látni lehetett, hogy a villamos vezetékéből két szikra kipattan — és a díszlet egy sor rózsája tüzet fogott. Borzalmas kavarodás támadt a színházban. Ákik tehetők, padokat átugrálva igyekeztek menekülni. Mások brutálisan gyermekeket és nőket löktek fel, tiportak el. Több asszony elájult, némelyek sirtak iszonyu féltelmükben, pedig ezalatt a tüzoltók már eloltották a tüzet Kiszámíthatatlan, hogy mi történt volna a színházban, ha a közönséget nem sikerült volna megnyugtatni. Ferenc Ferenc rendőrkapitány a zenészek emelvényéről kiabált torkaszakadtából, hogy nincs mitől tartani, mert a tűz már elaludt. Közben a függönyt is felhúzták, a zenekar játsszani kezdett, mire a közönség nyugalma is visszatért. Az előadás zavartalanul folyt tovább.

— **Az első őszi közgyűlés.** Debrecen város első őszi közgyűlése a hó 27 én lesz, mit az egyes bizottságok tárgyalásai előznek meg. Ez a közgyűlés annál is inkább érdekes lesz, mert a belügyminiszter által a közgyűlés határozatának megsemmisítése folytán ismét szavazásra kerül az a dolog, hogy a villamostelep felépítési tervét a Siemens Schuckert-cég vagy a Ganzgyár kapja-e meg.

— **Elgázolta a vonat.** Szegedre vitték iskolába a kis sváb fiút. Érzékeny volt a bucsu, amelylyel megvált a szülői ház megszokott kedves környezetétől. Tömérdek biztatás, jószó, édes szülői vigasztalás után is nagy teherrel a szívében elment a gyerek a városba. Vigaszul szolgált neki, hogy hisz vele megy az édes apja. Ámde ottan végre is el kellett következnie a szomorúságnak, rokontól elhagyottan, egyedül maradt a nagy városban, azért, hogy tanulja a „tudományokat”. A tudományokat, amikhez neki semmi kedve sincsen s amelyeknél mennyivel szebb a szabad élet otthon a faluban. Eh, nem is marad ő itten. Elmegy haza, történjen, ami történik. S elindult a vasúti sínek mellett — hazafelé. De hátha baj lesz otthon? Apja bizonyosan haragudni fog. Haragudni sokkal inkább, rettenetesebben mint mindannyiszor, amikor valami csinyért verést kapott tőle. Tépeldései közt könnyes szemmel haladt előre a sínek mentén. S egyszerre közelgett a vonat. A fiu annyira el volt merülve az önkínzó gondolatokba, hogy nem vette észre a közeledését. Vagy, ki tudja, talán észre vette, sőt talán várta is, erős, komoly elhatározással, hogy véget vet annak a nagy keserűségnek, ami eltölti színtől az ő gyermekszívét. Akárhogy is volt, a vonat hatalmas nagy gépe keresztül gázolt a vézna testen s ma délután egy ismeretlen nevű, a környékbeli svábok viseletébe öltözött, 11 évesnek látszó gyermek holttestét találták meg a rendező pályaudvaron felül, a szabadkai uton, akinek fején, karján keresztül gázolt a vonat. Kiletét a vizsgálóbíró helyszíni vizsgálata nem tudta megállapítani, sem azt, hogy a szerencsétlenség hogyan történhetett. A holttestet a kórház boncolótermébe szállították.

— **Gyilkos parasztleány.** Magyar-kanizsáról jelentik: Szerbkeresztúr községben Farkas Antal parasztleány egy nagy késsel a fején halálra szurkálta Malatinszky Farkas parasztleányt, mert Malatinszky őt előbb haragjában földhözvágta.

x **LETZTER JOZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac utca 44. dr. Ujfalu ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kiakasztásban.

x **Iskolánövendékek** részére legolcsóbb bevásárlási forrás u. m. füzetek, körzők, rajzeszközök, rajztábla stb. iskolaszerekben **Pongrácz Géza** papírraktárában. Ugyanott iskolakönyvek bekötésnek darabonként. **20 fillérért.**

x **Az Arany Bika** kávéházban minden este előgánzene.

Halál galszedés közben.

Gyilkos temető csősz.

Esküdtszéki főtárgyalás.

— Saját tudósítónktól. —

— szeptember 5.

Egy szegény, összetöpreődött öreg 78 éves ember állott ma az igazságszolgáltatás ítélőszéke előtt — vádolva azzal a súlyos bűnnel, hogy kibírtott egy ember életét.

A múlt év december 13-án történt, hogy a közeli Hajdu-szoboszlón Inezédi Péter temetőr agyonlőtte B. Kovács József odaváló parasztembert. Kovács Józsefet éppen galyoláson érte Inezédi s midőn kétszeri felszólításra sem hagyta el a fát, amelyen éppen a galyakat törölte, rálőtt. A sörét Kovács jobb combját találta s rá két hét múlva vérmérgezés következtében meg is halt. A

véres esetnek utolsó mozzanata foglalkoztatta a cikluson másodikkal ma a debreceni esküdtszéket.

A tárgyaláson dr. Oláh Miklós elnök, szavazó bírák: Tatay Ferenc és Tóby István, jegyző Jeney Gábor voltak.

A vádhatóságot dr. Galánffy Jenő királyi ügyész képviselte, míg a védelmet dr. Körösy János látta el. Szakértő orvosokként szerepeltek dr. Isoó János és dr. Láng Sándor törvényszéki orvosok.

Rendes esküdtek lettek: Zöld Mihály, Diószegi Mihály, Wolafka Antal, Király Imre, Krémer Adolf, Ökrös Imre, Havas Kálmán, Sáros Lajos, Tóth Kálmán, Róth János. Pótesküdték lettek Balog István, Rosenburg Adolf. Az esküdtzék megalakulása után dr. Oláh Miklós elnök a kiszorított esküdteket eskette fel.

Miután az elnök felolvasta a vádiratokat, mely szerint az ügyészség Inezedy Pétert halált okozó súlyos testisértés vétségéért helyezi vád alá, megkezdődött a tárgyalás.

A vádlott az elnök kérdéseire részletesen előadja az esetet, beismeri tettét, de azzal védekezett, hogy nem akarta a szerencsétlen legényt lelőni, csupán azért használta puskáját, hogy elriassa B. Kovácsot. Véletlenül történt a dolog, sőt is volt, fel is volt indulva és jó formán azt sem tudta, hogy mit cselekszik.

A tanuvallomások szerint a vádlott közvetlen közletről célba véve lőtte le a fáról áldozatát, sőt, amikor az életveszélyesen megsebesülve a földre zuhant, a puskatüsszalé többször föbe verte. Véres tettét azonban nem beszámítható állapotban követte el, mert nagyon ittas volt. A szerencsétlen legénnyel egybeként többször meggyült a baja az öreg eszének. Kovács József a szigorú tilalom ellenére is állandóan kijárt a temetőbe gulyakért és gyakran megtörtént, hogy a sírköveket is megcsonkította.

Estefelé értek véget a tanukihallgatások, amikor is az orvos, majd a fegyverszakértők fejtették ki véleményüket. A vád és védbeszéd elhangzása után a törvényszék esti 7 órakor hirdette ki az esküdtek verdiktje alapján az ítéletet, mely szerint a vádlottat a vád alól felmentette.

Halálos szerencsétlenség.

Halott a szőlőben.

Meglötte magát.

— Saját tudósítónktól. —

— szeptember 5.

Halálos kimenetelű szerencsétlenség történt ma hajnalban a hajdusámsoni szőlős kertekben. A löfegyverrel való könnyelmű bánásmódnak lett áldozata egy szegény kert csősz, aki gondatlanságának életével adta meg az árát.

Szerencsétlen embert Bujdosó Lajosnak hívják. Ma reggel a rendes körjárata előtt ki akarta fegyverét tisztogatni. Tisztogatás közben a fegyver elsült és a hasába furódott a boldogtalan embernek, halálos sebett ejtve rajta, és néhány órai kínlás után kiszenvedett.

A balesetet nem vette észre senki sem és így csak órák múltán akadtak a véres holttestemre az arra járók.

Azonnal beszállították a legközelebbi pajtába és orvost hívtak, aki azonban segíteni a szerencsétlennek már

nem tudott, csak a beállott halált konstataálhatta.

Az ügyészség, melynek az esetet nyomban bejelentették, megindította a vizsgálatot, hogy bűntény nem forog-e fenn, habár a ténykörményekből nyilvánvaló, hogy a szerencsétlen saját gondatlanságának és könnyelműségének lett áldozata.

TAVIA OK.

Kintasított ujságró.

Budapest, szeptember 5. Zimonyból Mandel Ignácz hírlaptudósítót, mert a vám konfliktusban a szerb kormányt támadó tudósításokat küldött Szerbiából, kiutasították.

Véres kimenetelű tüntetés Fiumében.

Fiume, szept. 5. Ma délután ismét tüntetés volt. Két szocialista egyenruhájukba öltözve megjelent a korzón. A tömeg ezt újabb provokálásnak tekintette, a szokolistákat megtámadta és véresre verte úgy hogy kórházba kellett őket szállítani. A rendőrség csak nagy nehezen tudta helyreállítani a rendet. A városban nagy az izgalom, újabb tüntetésektől tartanak.

Minn tábornok gyilkosai.

Szentpétervár szept. 5. A forradalmi szocialisták központi bizottsága hírdeményt tett közzé, amely a t. mondja, hogy Minu tábornokot a forradalmi szocialisták a repülő északi csoporttal véle a folyón ölték meg.

Lázadó katonák.

Varsó, szept. 5. A várbörtön katonasága fellázad meggyilkolta a börtönőrt, a börtön ajtajait feltörték és a forradalmi szervezet fogva levő 5-6 tagját kiszabadították, akikkel együtt elmenekült.

A sztrájkoló bányászok.

Petrozsény, szeptember 5. A sztrájkoló munkások vezetőit a dévai ügyészség szabaddábra helyezte, mert azon tények, melyekkel ők vadolták a járásbírósg illetékeséhez tartoznak. Egy nagyobb csoport fel akarja venni a munkát, de összeütközéstől tartanak azért a katonai őrzásokat megketőztették. Valószínűleg holnap vagy holnapután sikerülni fog a közeputat a közlekedésre megtalálni. A súlyos sebesültek állapota kielégítő.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, szeptember 5.

Buzakínlat mérsékelt, vételkedv csekély. Bányadt iránzat mellett 25 000 métermázsra került forgalomba 10 fillerrel olcsóbb áron. Egyéb gabonanevek közül zab bányadt, rozs nyugodt, tengeri gyenge, árpa változatlan. Idő: forró.

Buza októberre	14 16-18.
Buza áprilisra	14 78-80.
Rozs októberre	12 16-18.
Rozs áprilisra	12 94-96.
Zab októberre	13 12-14.
Zab áprilisra	13 32-34.
Tengeri augusztusra	—
Tengeri szeptemberre	11 80-82.
Tengeri 1907 májusra	10 14-16.
Repce augusztusra	—

Regénycsarnok.

Margit, meg az a másik.

— Irta: Vidovich Ernő. —

(Folytatás.)

— Magasztos a pályafutásod. Keresztül-kasul járod minden utját annak az országnak, melyet Bohémianak hívnak. Te leszel példaképe minden bohémnek s talán én szerencsében szürke ember létemre nem is emelhetném szavam tehozad, nem is irhatnék az örökös guny hangján, mintha el akarnám lopni alkotásodból a megelégedést. Egykor már figyelmeztettelek, a te világodban nem lehet új ábrándokat szerezni, csak elhullajtani a meglevőket. Eljő az az idő, mikor észreveszed magad is. Keserves ébredés lesz, de igaz. Addig nem háborgatom az állomlástásid.

— Gábor! Mos: még hazudhatod magadnak, hogy jártadban keltedben a gyöngyvirág levele rezdül meg lábad alatt, de mi lesz azután? Keserves gyötrődésed lesz minden vétkedért, az ébredés.

S-amint elolvassa a levelet, némán tekintett végig a fekete sorokon s könnyjei végig folytak a papíron.

— Igen, mi lesz azután. Vajjon az első ábránd semmisült meg ma, vagy az utolsó? Viszhangja ez a bánat a múltnak, vagy első akkordja az ujonnan kezdődő keserűségnek. Büntetés ez az, vagy új szenvedés?

Fejét lehajtva mérhetetlen fájdalmat érzett. Mintha a múlt minden árnya szállta volna körül az íróasztalát, újra ott volt a szőlős kertben, Salamonéknál, szemben állott vele Miklós és Margit s ott állott összefont karokkal ő. A hold sütött, a szívet mondhatatlan vágy fogta el, hogy visszatérjen a multba.

Ott ült a Champonné szegényes szobájában. Hideg volt, elhagyatva élte világát s egyszerre Laura megaranyozta, boldoggá tette a kis szobát és lakóját. A szívet mondhatatlan vágy fogta el, hogy visszatérhesen a multba.

Ott állott a tapsoló közönség előtt, mely üdvözölte a feltűnő csillagot s szívet vágy fogta el, hogy visszatérhesen a multba.

Eszébe jutott a mai jelenet. Előtte állott Laura, a festő vázán, Laura a színpad és az utca leánya s a szívet mondhatatlan vágy fogta el — megsemmisíteni mindent, a mi történt, visszatérni a multba, kiválsztani egy boldog pillanatot s abban élni a mig nem jön a végzet, a pusztulás.

Késő, késő. Fáradtan lehajlítta a fejét, igazán elárvult lélekkel, megfáslva fogja folytatni az életet. Mikor először szeretett, megcsalta a leányt, másodsor őt csalták meg. S mért ne lehetne ez végezetig így, miért változna meg a kedvéért a természet örök törvénye

XX.

Másnap délelőtt a konzervatorium kapuja előtt várta Laurát.

És Laura jött. Még nem tudott semmit, de vidám arca egyszerre elkomorodott, amint Rápolthyt meglátta, de erőt vett magán s szívélyesen üdvözölte.

— Rég nem láttam — kezdte a beszédét.

— Én tegnap láttam, Laura — felelt Rápolthy — két példányban is, mondhatom egyik szebb a másiknál. Karcag igazán remekelt.

Laura megrettenve nézett reá. — Oh, Gábor — szóit majdnem sirva.

— Ne komédiázzunk Laura, elég volt abból. Gondolhatja, nem azért jöttem, hogy visszakönyörögjem, avagy szemrehányásokat tegyek. En akarom bejelenteni, hogy elskarom felejteni, mielőtt maga ezt mondaná nekem. Nem tudok haragudni, mert kibékít az a gondolat, hogy mégis szeretett valaha. — Bocsásson meg.

— Miért? Hogy nem tudott parancsolni magának s hogy többnek, jobbnak találta mást nálam? Elhagyom magát Laura, de azzal a gondolattal, hogy találkoznunk mi még s ez a találkozás magának fájdalmasabb lesz mint nekem.

Szóltalanul mentek tovább, a kapu alatt Laura kezét nyújtotta s bocsánat kéréleg nézett reá:

(Folyt. köv.)

Szerkesztői-posta

Diák. „C'est tout e o m m e n o u r” (sze tu kommu) és semmiesets sem „c o m m e n t”. Helyesen érted: egészen úgy van mint nálunk. A „c e t e r u m c e n s e s” (egyébiránt úgy vélekedem) nem a Ciceroé, hanem az idősebb Cató végezte ekként a beszédét. Ha a szükségzszerűség jelzésére használják a kifejezést. — Egyszer már üzentük, hogy így van helyesen: „My house is my castle” (olv. „máj ház iz méj készl”), azaz: az én házam az én váram. Népszerűen: Kakas is ur a szemétdombján, bagoly bíró barlangjában.

K. F. G. Bátran felszólítja az illetőt, hogy az Ön házába tisztán lépjen be és ne botránkoztassa a családját és egyéb vendégét. Ha pedig nem csak az arca és a kezei mosdatlanok, ki kell utasítani. Mindkettő tisztelatlenség a ház iránt, tehát megtorlásra érdemes.

Az iskolai év kezdete alkalmasból ajánljuk dusan felszerelt raktárunkat a t. szülők szives figyelmébe:

Fiu és Férfi ingek, lábravalók, harisnyák, nyakkendők, peplanok, madráczok és flanel takarók

nagy választékban.

Feltűnő olcsó szabott árakhoz.

SZABÓ LAJOS FIAI

Vászon, Divat és Szőnyegáruház
DEBRECZEN, ROZSA UTCZA.

432--x--12

Ilyen még nem volt soha!

Nyerhet

több százezer koronát

1, 2, 3 koronával!

Nem nyerés esetén

a pénze megtérül!

— Siesser tehát a —

SZERENCSEBANK

Csapó-utca 11. számú irodájába.

(Sümevgy vaskereskedő házába.)

Huzás minden héten!

Legjobb szabásu

glace, svéd és szarvasbőr

keztyük

Schön Sándor

keztyű, kötszer és orvosi műszertárban

DEBRECEN,

Piac-u. 12. (Stenczinger-ház.)

Magyar államvasutak menetrendje.

Érvényes: 1906. május 1-től.

Debrecenből indul		óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	30
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel.	8	57
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	8	30
Budapest — Nagyvárad felé —	este	10	35
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4	—
Csak Szatmárig (gyorsvonat)	d. u.	6	55
Csak Szatmárig teher v. sz. sz.	este	8	24
Szatmár — M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	12	11
Miskolc — Kassa felé — — —	reggel	8	51
Miskolc — Kassa felé — — —	este	7	22
Szerencs — S.-A.-Ujhely Kassa f	d. u.	4	25
m. á. vasúttól	reggel	5	35
vásártérrel —	reggel	5	44
m. á. vasúttól	d. e.	8	09
vásártérrel —	d. e.	8	16
H.-Boszormény	d. u.	11	11
B.-Sz. Mihály	d. u.	11	30
felé	d. u.	4	34
m. á. vasúttól	d. u.	4	47
vásártérrel —	este	7	—
m. á. vasúttól	este	7	07
F.-Abony felé m. á. vasúttól	reggel	4	35
F.-Abony felé vásártérrel —	reggel	4	56
O.-Kócs — Polgár felé m. á. v. -tól	d. u.	4	56
O.-Kócs — Polgár felé vásártérrel	d. u.	6	16
Derecske — N.-Léta felé — —	reggel	9	35
Derecske — N.-Léta felé — —	d. u.	4	51
Bpestre érkezik:			
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1	50
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6	40
Az este 10 ó. 31.-kor ind. sz. v.	reggel	5	45
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9	35
Budapestről Debrecenbe indul:			
A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7	35
A d. u. 3 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9	—
Az este 6 ó. 29 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2	35
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7	—
(P.-Ladánygy. v. átszállással)	este	9	15
Debrecenbe érkezik:			
Budapest felől (személyvonat)	d. u.	3	29
Budapest — Nagyvárad f. gyors	este	6	48
Budapest — Nagyvárad felől —	éjjel	2	24
Budapest — Nagyvárad felől —	d. u.	3	29
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7	46
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8	46
Szatmár — M.-Szigetről — —	d. u.	4	12
Csak M.-Szigetről — — —	este	10	11
Szatmár felől — — —	este	6	40
Kassa — Miskolc felől — — —	este	8	19
Kassa — S.-A.-Ujhely — Szerencs	d. e.	11	31
B.-Sz. Mihály	reggel	7	38
H.-Boszormény	d. e.	7	40
felől	este	8	22
vásártérre —	este	6	28
mávasúthoz	d. u.	3	29
vásártérre —	d. u.	8	25
mávasúthoz	d. u.	8	25
F.-Abony felől vásártérre —	d. u.	7	44
F.-Abony felől m. á. vasúthoz	d. u.	7	54
O.-Kócs — Polgár felől vás. tér.	reggel	5	25
O.-Kócs — Polgár felől máv.-hoz	reggel	5	35
Derecske — Nagy-Léta felől —	reggel	7	15
Derecske — Nagy-Léta felől —	d. u.	3	18

Kitünő mézédeselemege szőlőt

ajánl 5 kg-os kosarakban 1 frt. 10 kr. kilója 24 kr.

Paczelt János

mag és virág kereskedő
Debrecen.

URSUS

a legtökéletesebb szabadalmazott
borsajtó, felsőnyomással három á-
tetelel. **Vasgerendaszervezet,**
legmagasabb nyomó képesség, a
törköly egy darabban leemelhető;
a mint vasrészekkel nem érintke-
zik ezáltal a bor megfeketedése
kizárva. — Könnyű kezelés kevés
munkaerővel,

Honi gyártmány, szőlőszeti, borászati és pincészeti cikkekről, valamint,
vadászfegyverekről és vadászati felszerelésekről képes árlap ingyen és bér-
mentve. — Lőpor árusítás. 416.x 6.

Tóth Gyula vas nagykereskedő Debrecen.

Keil-lakk

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil féle viasz kenőcs keménypadló számára.
Keil-féle „Glasur“ fénymáz 90 fill.
Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 fill.
Keil féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

KONTSEK GÉZA cégnél DEBRECEN.

Férfi-, fiu- és gyermek-ruhák

legelőnyösebb bevásárlási forrása

Neumann M.

cs. és kir. udvari ruha szállító
Debrecen, Piac-utca 51. sz.
Magy. kir. főpostával szemben.

Zongora hangolás

és javításokat

egyszintén mindennemű hangszerek

j a v i t á s á t

elvállalja

Schmidt S.

zongora és hangszer készítő.

Lähne féle tan- és nevelőintézet
SOPRON.

Elemi iskolával, 8 osztályú nyilvános főgimnáziummal, érettségi vizsgálati joggal és reáliskolával

Felvesz fiúgyermekeket 6 éves koruktól fogva. Egyéni tanítás és nevelés. Lelkiismeretes és szigorú felügyelet. Növendékek rendre és önálló munkásságra szoktattanak.

Prospektussal és mindennemű felvilágosítással készségesen szolgál

az igazgatóság.

Budapest

Az egyetlen

Független

Ellenzéki

nagy napilap:

„AZ UJSÁG”

Előfizetési ára:

Egész évre: 28 k.
Felévre: 14 „
Negyedévre: 7 „
Egy hónapra: 2 k. 40 f.

Gyönyörű ALBUM-ajándék karácsonyra AZ UJSÁG minden előfizetőjének kivétel nélkül!

Megrendelési cím: „AZ UJSÁG” kiadóhivatala,
Budapest, VII., Kerepesi-ut 54.

A perselyek az Iparbank kirakatában láthatók.

A Debreczeni Ipar- és Kereskedelmi Bank

a takarékoságot elősegítendő

mindenkinek, ki betevőink sorába lépni hajlandó,

egy acélból készült, csinos

Takarék-gyűjtő szekrényeket

ad kölcsön, ha első betétként 5 koronát fizet be, mely összeg a betevő tulajdonát képezi és betéti könyvet kap róla és kamatozik.

A takarékgyűjtő szekrényeket

zárva kézbesítjük teleinknek és csak egyedül mi nyithatjuk ki; szükséges tehát, hogy havonként legalább egyszer elhozzák azt hozzánk, hogy az összegyűlt legkisebb összegeket is átvegyük és kamatoztatás véget a betétkönyvbe bejegyezhessek.

Ha csak 20 fillért becsusztat naponta a perselybe, csodálkozni fog, hogy mily összegre nő az rövid 5 év alatt is. Tájékoztatásul szolgáljon a következő táblázat:

	Tőke	Kamat	Osszesen
20 fillér naponként 5 év alatt növekedik	365.—	37.98	402.08
40 „ „ „ „ „	730.—	75.96	805.96
60 „ „ „ „ „	1095.—	113.94	1208.94
80 „ „ „ „ „	1460.—	151.92	1611.92
1 kor. „ „ „ „ „	1825.—	189.90	2014.90
2 „ „ „ „ „	3650.—	370.80	4029.80

Kérjen tehát ily

Takarék-perselyt

a Debreceni Ipar- és Kereskedelmi Banktól.